

SKATTEMINISTERIET

J.nr. 2007-318-0593

Dato: 17. april 2007

Til

Folketinget - Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 204 af 22. marts
2007.

(Alm. del).

Kristian Jensen

/Birgitte Christensen

Spørgsmål:

Ministeren bedes kommentere den fortrolige henvendelse af 18. marts 2007 fra B.M.P., jf. alm. del - bilag 116.

Svar:

Henvendelsen vedrører nogle særlige forhold ved beregningen af topskat for ægtefæller. Disse forhold drejer sig dels om den særlige skatteberegningsregel for topskat af ægtefællers positive nettokapitalindkomst, dels om at der ikke er overførselsret af eventuelt uudnyttet topskattebundfradrag mellem ægtefæller.

Jeg må indledningsvis give brevskriveren ret i, at skatteberegningsreglerne for ægtefæller på visse områder er komplicerede. De spørgsmål og problemstillinger, der rejses i henvendelsen, er ikke nye, men kommer jævnligt frem i skattedebatten. Jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til her at give en relativ fyldig kommentar til henvendelsen med en uddybende belysning af baggrunden for reglerne på området.

Den konkrete henvendelse drejer sig om et ægtepar, hvor den ene ægtefælle stort set kun har personlig indkomst, mens den anden ægtefælles indkomst stort set kun består af positiv kapitalindkomst. Den særlige beregningsregel for topskat af positiv kapitalindkomst for ægtefæller medfører, at der skal betales topskat af den anden ægtefælles positive kapitalindkomst, da ægtefællernes kapitalindkomst skal ses under ét, og skatten beregnes hos den ægtefælle, der har den højeste personlige indkomst. At den anden ægtefælle herved ikke udnytter sit bundfradrag i topskatten har ingen betydning for skatten, da der ved beregningen af topskatten ikke er nogen ret til overførsel af uudnyttet bundfradrag mellem ægtefæller.

Disse beregningsregler fører efter brevskrivernes opfattelse til en urimelig beskatning af ægtepar, som sambeskattes, i forhold til par, der ikke er gift og derfor beskattes hver for sig.

Brevskriverne har ret i, at for to par, der er henholdsvis gift og ugift, og som har lige stor samlet indkomst, kan de gældende regler for indkomstbeskatningen føre til, at skatten for de to par bliver forskellig. Om der bliver tale om højere eller lavere skat for ægteparret i forhold til det ugifte par afhænger af flere forhold. Er der således tale om, at begge personer i husstandene har stort set lige store indkomster, udgør skatten samlet set det samme beløb, uanset om parret er gift eller ugift. Forskelle i skattebetalingen opstår i tilfælde, hvor personernes andel af husstandens indkomst er meget forskellige enten i størrelse eller i sammensætningen mellem personlig indkomst og kapitalindkomst.

Som det bl.a. er tilfældet for brevskriverne, kan resultatet af skatteberegningen i visse tilfælde forekomme som en uretfærdig forskelsbehandling af ægtepar og ikke gifte par. Med vores gældende skatteberegningsregler, der skal fungere i et progressivt dualt indkomstskattesystem¹, er det imidlertid nødvendigt med særlige regler for beskatning af ægtepar,

¹ Forskellig beskatning af personlig indkomst og kapitalindkomst.

der i formueretlig sammenhæng kan have fælleseje, hvilket jo ikke er tilfældet med ugifte par. Og disse særlige skatteberegningsregler kan, som nævnt, føre til forskellige skattebe- løb.

Skatteberegningsreglerne er velbegrundede og har fået deres nuværende udformning for at opfylde en række grundlæggende retssikkerhedsmæssige principper. Bl.a. sikrer reglerne, at man ikke kan opnå økonomisk fordel ved at omfordele indkomsterne ved selvangivelsen, eller hvad der retssikkerhedsmæssigt er ligeså vigtigt: Reglerne sikrer, at ingen skatteydere kommer til at betale mere i skat, end de behøver, idet reglerne automatisk optimerer deres skattebetaling.

Den generelle baggrund for de gældende skatteberegningsregler er, at det danske indkomst- skattesystem er et særbeskatningssystem, hvor det bærende princip er, at hver person be- skattes af sine egne indkomster og opnår værdien af sine egne fradrag. Dette grundlæggende princip har været gældende siden 1983.

For personlig indkomst (lønindkomst, overskud af virksomhed, pensioner mv.) er særbe- skatning en naturlig følge af, at denne type indkomster entydigt kan henføres til den enkelte person. Indkomsten kan ikke flyttes rundt mellem ægtefæller og derved eksempelvis undgå at blive underlagt progressiv beskatning.

Det samme er ikke tilfældet med kapitalindkomst. Ved selvangivelsen kan kapitalindkomst i et vist omfang omfordeles mellem ægtefæller, afhængig af hos hvem af dem aktiver og/el- ler gæld placeres. Bl.a. kan positive og negative beløb udlignes mellem ægtefæller. Disse muligheder har ugifte par ikke umiddelbart. Derfor er der særlige sambeskatningsregler for kapitalindkomst for gifte.

Som bekendt er der på en række områder brudt med særbeskatningsprincippet for den per- sonlige indkomst. Der er således indbygget sambeskatningselementer, som er udmøntet i regler om overførsel af uudnyttede bundfradrag mellem ægtefæller. Det gælder for person- fradraget og for mellemskattebundfradraget. Baggrunden for disse regler har fra politisk side været at tilgodese husstande, hvor hele indkomsten oppebæres af den ene ægtefælle, eller hvor indkomsterhvervelsen er meget skævt fordelt mellem ægtefællerne.

Samlet set er der følgende sambeskatningsregler i personbeskatningen:

- Overførsel af uudnyttet personfradrag.
- Overførsel af uudnyttet bundfradrag ved beregning af mellemskat.
- Overførsel af uudnyttet bundfradrag ved beregning af progressiv aktieindkomstskat.
- Udligning af positiv og negativ kapitalindkomst ved opgørelsen af evt. positiv netto- kapitalindkomst.
- Særlig beregning af topskat af ægteparrets samlede positive nettokapitalindkomst.
- Overførsel af underskud (negativ skattepligtig indkomst, negativ personlig indkomst og negativ aktieindkomst).
- Overførsel af overskud af virksomhed til en medarbejdende ægtefælle.

Eksempelvis indebærer sambeskatningsreglerne for personfradrag og mellemskattebund- fradraget, at den samlede skat i 2007 for en enlig skattepligtig med en lønindkomst på 450.000 kr. vil udgøre næsten 24.000 kr. mere end skatten for et ægtepar, hvor den ene æg-

tefælle tjener 450.000 kr., og den anden ægtefælle ikke har nogen indkomst – altså en markant lavere beskatning af ægteparret.

For et ægtepar med en meget høj indkomst, som oppebæres af den ene ægtefælle, og hvor overførslen af uudnyttede skattebundfradrag kan udnyttes maksimalt, vil det i 2007 medføre en mindre skat på ca. 31.700 kr. i forhold til en enlig skatteyder med samme indkomst.

Der gælder, som nævnt, også en række sambeskatningsregler ved beskatningen af kapitalindkomst.

Herunder bl.a. ægtefællereglen for beregning af topskat af positiv nettokapitalindkomst. Som omtalt i starten af besvarelsen, går denne regel ud på, at ægtefællers kapitalindkomst opgøres under ét, og kun hvis ægtefællerne til sammen har positiv nettokapitalindkomst, beregnes der topskat af beløbet. Topskatten af den eventuelle positive kapitalindkomst beregnes herefter på toppen af den personlige indkomst hos den af ægtefællerne, der har den største personlige indkomst. Den beregnede skat fordeles herefter mellem ægtefællerne i forhold til deres andel af den samlede positive nettokapitalindkomst. Beregningsreglen sikrer således, at størrelsen af skatten af kapitalindkomsten er uafhængig af, hos hvem af ægtefællerne kapitalindkomsten er selvangivet. Skatteberegningsreglerne er så at sige ægtefælleneutrale.

Denne særlige beregningsregel er kompliceret, men her har det retssikkerhedsmæssige aspekt haft højere prioritet end enkelhed. I modsat fald skulle ægtefæller løbende tage stilling til, hos hvem af dem, de placerede deres opsparing og gæld for at sikre den lavest mulige skat. Det ville næppe være acceptabelt.

I modsætning til de øvrige indkomstskatter er princippet om særbeskatning blevet bevaret for topskat af personlig indkomst.

En indførelse af adgang til at overføre uudnyttet bundfradrag i topskatten mellem ægtefæller ville udover at koste et større milliardbeløb i provenutab også have en meget skæv fordelingsprofil.

Nogle af konsekvenserne ville være:

- Det ville medføre et umiddelbart provenutab på godt 3½ mia. kr. årligt.
- Det ville alene være til gunst for relativt højtlønnede gifte personer med skævdelt indkomster.
- Den maksimale skattelettelse ville tilfalde énindkomstægtepar med en indkomst på mindst 711.000 kr. (før fradrag af AM-bidrag). Et sådant ægtepar ville få en skattelettelse på godt 49.000 kr. årligt. Og komme til at betale 49.000 kr. mindre i skat end en ugift skatteyder med en indkomst på 711.000 kr.
- Der ville ikke være skattelettelser til ugifte.
- Der ville ikke være skattelettelser til gifte personer med jævne indkomster.

Ægtepar med en samlet indkomst under ca. 711.000 kr. ville slippe for at betale topskat. Det drejer sig om ca. 245.000 personer, og for dem ville marginals-katten blive sænket med ca. 13½ pct.

Til gengæld ville marginals-katten blive øget tilsvarende med ca. 13½ pct. for de ca. 175.000 ægtefæller, der selv har indkomst under topskattegrænsen, men hvor en indkomst-

fremgang vil påvirke den anden ægtefælles topskat som følge af, at denne får et mindre overført uudnyttet bundfradrag.

Hertil kommer, at en sådan overførselsadgang vil tilskynde til, at en af ægtefællerne trækker sig ud af arbejdsmarkedet eller fastholder en hjemmegående ægtefælle uden for arbejdsmarkedet. Det er der ikke brug for. Der er tværtimod behov for at udvide arbejdsstyrken.

Afslutningsvis vil jeg gerne medgive, at skatteberegningsreglerne for ægtefæller på visse områder er komplicerede, og det er bestemt noget, vi konstant har øje for at forenkle, når lejlighed byder sig. Med det høje indkomstskattetryk i vores progressive indkomstbeskatning er der imidlertid ingen umiddelbare eller nemme løsninger til at forenkle reglerne.

Havde vi et ubegrænset økonomisk råderum, kunne vi formentlig i forbindelse med skattnedsættelser komme af med nogle af de mest komplicerede regler. Men det har vi som bekendt ikke.

Regeringen har allerede gennemført reelle lettelser af indkomstskatterne på over 10 mia. kr. årligt, og arbejder konstant for at skabe økonomisk råderum til yderligere indkomstskattnedsættelser. Når dette råderum er til stede, vil forenklinger af reglerne indgå i prioriteringen af, hvordan råderummet bedst muligt kan udmøntes i skattnedsættelser til gavn for samfundsøkonomien.